

Stutthof

Stutthof oli toisen maailmansodan aikainen keskitysleiri. Se sijaitsi Puolassa ja oli ensimmäinen Saksan ulkopuolelle perustettu leiri. Sodan loppuvaiheessa se toimi myös tuhoamisleirinä.

Natsit suunnittelivat leirejä ei-toivotuille puolalaisille jo vuodesta 1936. Toisen maailmansodan ensimmäisenä päivänä 1939 pidätettiin noin 1500 ihmistä, puolalaisia sosiaalisen elämän ja talouden aktiiveja. Näistä pidätetyistä vietiin 150-200, jotka pistettiin pakkotyönä aloittamaan leirin rakennustyöt. Leiri laajeni hyvin nopeasti ja väkiluku moninkertaistui vain muutamissa päivissä. Vuonna 1941 Himmler Glücksin ehdotuksesta määräsi leirin muuttamisen tavalliseksi keskitysleiriksi. Siitä tuli tällöin Pohjois-Puolan tärkein keskitysleiri. Pääasiassa leirin vangit olivat ei-juutalaisia, mutta myöhemmässä vaiheessa juutalaisten määrä kasvoi.

Kokonaisuudessaan leirille vietiin noin 100 000 henkilöä. Monet kuolivat erilaisiin epidemioihin. Kaasukammion käyttö alkoi vuonna 1944, ja sodan loppuessa kaasutukseen oli kuollut yli tuhat vankia. Kaasutusta käytettiin ensin pääosin työkyvyttömiin ja sairaisiin vankeihin, mutta lopulta siellä kuoli eniten juutalaisnaisia.

Kirkon etiikan mukaan Stutthof oli kaikin tavoin epäeettinen. Kymmenessä käskyssä sanotaan ”älä tapa”, jota leirillä todellakin tapahtui. Lisäksi rakkauden kaksoiskäsky käskee ”Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi”. Lähimmäisellä Jeesus ei tarkoittanut vain itselle läheisiä henkilöitä vaan jokaista elävää ihmistä maan päällä syrjimättä ketään uskollisen vakaumuksen, etnisen taustan tai menneisyyden syntien perusteella. Tämä käsky ei todellakaan toteutunut leirillä.

Meidän arvoista suurimpana voidaan pitää elämää ja sen riistäminen toiselta on pahiten tuomittava teko. Joku voisi perustella tekoa oikeutetuksi vedoten hyve-etiikkaan jos esim. leirin johtaja koetaan itsessään ”hyväksi ihmiseksi”. Velvollisuusetiikan mukaan tappaminen ja muu pahoinpitely on itsessään paha teko ja ihmisellä olisi velvollisuus tehdä hyvää. Seuraukset olivat sanoinkuvaamattoman hirveät, joten seurausetiikan näkökulmasta koko toiminta olisi myöskin väärin ja tuomittavaa.

Fanny Lamberg ja Assi Talvisto

Lähteet:

kuva: google kuvahaku (tarkennettu haku)

wikipedia